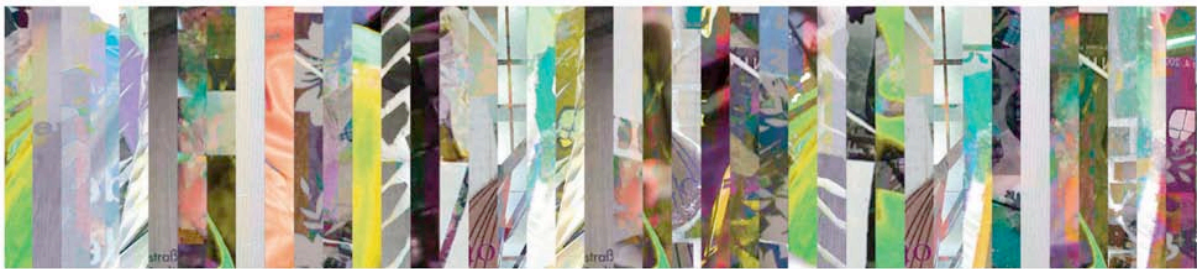

Kunsten at inkludere

Konference om kunst og interkultur
den 28.–29. januar 2010 i København

Baggrundsmateriale

Center for Kunst & Interkultur indbyder til to dages konference om den kulturelle mangfoldighed og – især – manglen på samme i Danmarks kunst- og kulturliv.

Om globalisering og interkulturelle dimensioner, kompetencer, erfaringer og strategier i kultursektoren.

Og om kunsten at vende kulturel kompleksitet fra et problem til en gevinst, der skaber reelle værdier

Kulturel mangfoldighed i alle dens former udgør en stor udfordring for de traditionelle udformninger af kulturpolitik. Den australske sociologiprofessor Tony Bennett udtrykker det med disse ord:

”I de fleste lande har det kunstneriske og kulturelle landskab ikke udviklet sig sådan, at det afspejler det ændrede sociale landskab. Denne kløft truer med at undergrave de kulturelle institutioners legitimitet og den offentlige politik, der understøtter dem.

Skiftet fra homogenitet til mangfoldighed som den nye norm kræver en nytænkning af de processer, mekanismer og relationer, der er nødvendige for den demokratiske udvikling i et samfund.”

I dette citat tager konferencen sit udgangspunkt.

FN definerer otte procent af den danske befolkning som "indvandrere". Ifølge Danmarks Statistik er tallet 9,7 procent. Danmarks Statistik forudser, at om fyre år vil hver sjette dansker have indvandrerbaggrund - mod hver tiende i dag. Det fremgår af årsbogen 'Indvandrere i Danmark 2009', som udkom den 15. december. I bestemte kvarterer og forstæder i landets tre største byer er tallet dog langt oppe over de 20 procent. (www.dst.dk/publikation.aspx?cid=13467)

Andelen af etniske minoriteter fra ikke-vestlige lande, som er ansat i staten, er fastsat til at skulle være på fire procent, og statens målsætning er generelt, at personalesammensætningen på statslige arbejdspladser så vidt muligt bør afspejle arbejdsstyrkens sammensætning. Eftersom Danmarks Statistiks nu har bekendtgjort, at 6,6 procent af den danske befolkning har en oprindelse fra et ikke-vestligt land, kan statens forvente at opnormere sit måltal fra 4,0 til 6,6 procent, såfremt den da ønsker at leve op til sin egen målsætnings-formulering om at afspejle arbejdsstyrkens sammensætning.

Men Personalestyrelsen fortæller, at Kulturministeriet så langt fra lever op til statens målsætning. I 2007 var andelen af etniske minoriteter fra ikke-vestlige lande ansat i Kulturministeriet 2,7 procent.

Et demokrati-anliggende?

Så længe en tiendedel af befolkningen ikke er en del af publikum, kunstnere og medarbejdere i landets offentligt finansierede kulturinstitutioner, kan Kulturministeren og landets statsansatte kultur- og institutionschefer så abstrahere fra, at de har et demokratisk problem?

Et tilsvarende problem med at afspejle befolkningens sammensætning gør sig gældende i statslige støtteorganer og i de private kulturinstitutioner.

Det grundlæggende spørgsmål, som konferencens oplægsholdere kommer til at forholde sig til, er hvilke strukturelle, lovgivningsmæssige eller mentale forandringer der skal til, såfremt det danske kulturliv anno 2010 skal gøres mere inkluderende for den tiendedel af landets borgere, som har en interkulturel baggrund.

Hvis lige adgang til kulturlivet er målet, vil det kræve forandringer i kunstens verden – nye kompetencer, politikker og strategier i kommuner og kulturinstitutioner. Men skal der mere til? Skal forandringerne komme fra toppen, via lovgivning, eller fra bunden - via tiltag fra kunstnerne og publikum?

Kulturpolitisk 'topmøde'

Denne konference samler en lang række kulturpolitikere fra Folketinget og Københavns Borgerrepræsentation, der vil diskutere om vejen til øget mangfoldighed i dansk kunst- og kulturliv skal gå via lovgivning, kvoter og regulering, eller om der hellere skal sættes ind på en holdningsbearbejdning – eller om det måske er noget helt tredje, der skal ske.

På konferencen vil vidende oplægsholdere med erfaringer fra erhvervslivet, forskningsverdenen, kommunalforvaltninger og kultursektoren give indsigt i, hvad der skal til for at gøre dansk kulturliv lige så inkluderende – strategisk forankret på scenerne såvel som bag kulisserne, i medarbejderstab og ledelse – som eksempelvis en række danske erhvervsvirksomheder og en kulturinstitution som Taastrup Teater i dag er blevet det.

Rapporter om emnet

Konferencens deltagere opfordres og anbefales at investere lidt tid på fem forskellige rapporter, som alle indeholder konkrete anbefalinger til, hvad der kan og bør gøres på dette felt, samt at være opmærksom på den 'Erklæring om inklusion', som otte danske kunstner-fagforbund underskrev i december 2008.

Rapporterne indeholder en lang række anbefalinger til regeringer, kulturinstitutioner og kulturaktører. I hvilken udstrækning disse anbefalinger bliver fulgt op her i Danmark – eller hvordan det kan sikres, at det vil begynde at ske – er et centralt emne, som vil blive diskuteret og overvejet i konferencens paneldebatter.

Dokumenterne kan ses nedenfor og kan downloades i pdf-format fra www.cki.dk.

- **'Med forbehold om endringer' med anbefalinger til den norske regering. Maj 2009.**

Rapporten fylder 240 sider og er en vigtig opsummering på det 'Mangfoldighedsår', som Norge - med Kulturministeriet i spidsen - arrangerede i 2008. Den indeholder en lang række anbefalinger til, hvordan der fremover skal arbejdes videre med det at åbne det norske kulturliv op for kulturel mangfoldighed.

Udgivet af Sekretariatet for Mangfoldsåret i Norge på bestilling af det norske kulturministerium.

- **'Rapport om interkulturelle erfaringer, projekter og kulturpolitiske initiativer i Norden' med beskrivelse af de fler- og interkulturelle erfaringer, udfordringer, projekter og perspektiver, som kan aflæses i et nordisk perspektiv. November 2009.**

Med afsæt i tre seminarer, som Nordisk Forum for Interkultur afholdt i 2008, samt i de initiativer og videre møder, som efterfølgende er blevet sat i gang i regi af Nordisk Ministerråd og Platform for Intercultural Europe i perioden 2008-2009, giver rapporten et godt overblik over, hvad der er tænkt, sagt og skrevet om det interkulturelle Norden i de seneste par år.

- **UNESCOs World Report 2: 'Investing in Cultural Diversity and Intercultural Dialogue' med anbefalinger til alle verdens regeringer og kulturinstitutioner. Oktober 2009.**

En ny rapport fra FNs kulturorganisation UNESCO anbefaler verdens regeringer at give højeste prioritet til økonomiske investeringer i kulturel mangfoldighed og interkulturel dialog. [Læs mere...](#)

- **'Malmö Practice Exchange: Interkulturel kapacitetsopbygning i organisationer' med anbefalinger til Europa Kommissionen. November 2009.**

Rapporten fra et regionalt erfaringsudvekslingsmøde i Malmö i juni 2009 fortæller blandt andet om håndgribelige måder at gøre rekruttering til ledende positioner i kulturelle institutioner mere mangfoldig – og har forslag til, hvordan mangfoldighedstænkning kan indskrives i kulturinstitutionernes fundatser.

- **'Redegørelse fra 'Arbejdsgruppen for kulturel kompleksitet og sameksistens' med anbefalinger til Nordisk Ministerråd for Kultur. Oktober 2008.**

Nordisk Råd nedsatte en arbejdsgruppe, som i løbet af seks måneder i 2008 udarbejdede en række anbefalinger til Nordisk Ministerråd om, hvilken strategi rådet skulle anlægge i forhold til kulturel mangfoldighed.

Redegørelsen blev godkendt af Nordens kulturministre i oktober 2008, og dens anbefalinger har været til inspiration for mange andre end selve rådet.

- **'Erklæring om inklusion', som i december 2008 blev ratificeret af otte danske kunstnerfagforbund.**

Det interessante er dels, hvordan disse fagforbund i dag konkret følger op på erklæringen og hvordan de måler, om de lever op til den, dels om der kunne være andre grupper og forbund og organisationer, som kunne have glæde af at være medunderskrivere på en sådan erklæring.

Inspiration til kunst- og kulturlivet

Den 28. januar udgiver Center for Kunst & Interkultur bogen '[Kunst og interkultur - inspiration til kunst- og kulturlivet](#)'. Konferencens deltagere får alle udleveret et gratis eksemplar af denne inspirationsbog.

Inden da kan du læse den online her på hjemmesiden. Start her:

● [Introduktion til bogen](#) | [Kunsten at inkludere](#) | [Forord af Niels Righolt](#)
www.cki.dk/index.php?id=305

Kunsten at inkludere

Niels Righolts forord til bogen 'Kunst og interkultur - inspiration til kunst- og kulturlivet', som udgives af Center for Kunst & Interkultur den 28. januar 2010

Oplevelsesøkonomien og samspillet mellem kunst og kultur har i stigende grad betydning for samfundets udvikling. Ofte bruges kultursatsninger som instrument til at tiltrække virksomheder, kreativ arbejdskraft og turister. Rapporter peger på, at investeringer i kulturektoren skaber nye arbejdspladser, øget eksport og bidrager til nødvendig innovation. Alt imens flere og flere virksomheder konkurrerer på bløde værdier som kreativitet, livsstil og identitet.

Samtidig har den udvikling, Danmark gennemgår i disse år som følge af befolkningstilvandring og tiltagende globalisering, grundlæggende forandret forudsætningerne for, hvordan vi indretter vores samfund. Særligt i de større byer.

Forandringerne afspejler sig også i kulturlivet. Den offentligt finansierede kultur har i Skandinavien været synonym med den kulturbærende nationale identitet. Men de tidligere så homogene skandinaviske samfund er forandrede.

Nye identiteter er i fremvækst, og flere kunstnere og en voksende publikumsandel søger mod andre arenaer og platforme.

Den danske kulturpolitik har ikke hidtil evnet - eller bevidst ikke ønsket? - at indfange den nye mangfoldighed i det offentlige kulturliv. Behovet for en nuanceret kulturpolitik, som kan møde denne nye virkelighed, bliver stadig tydeligere. I vores nabolande gennemfører regeringerne i disse år store forandringer af det kulturelle landskab for at kunne møde og udnytte det potentiale, den interkulturelle mangfoldighed rummer.

Nøjagtigt som i erhvervslivet bør også beslutningstagere og ledere i kulturlivet kunne forholde sig til og håndtere de erfaringer, kundskaber, sammenhænge og ressourcer, som præger udviklingen uden for murene. Uden for den fastforankrede praksis.

Hvis ambitionen i et demokratisk samfund er at skabe forudsætninger for alle indbygges muligheder for at tage del i kulturlivet, og derigennem skabe plads for et møde og et samspil mellem forskellige kulturtraditioner og udtryk, så skal kunstnere med interkulturel baggrund tænkes med i de kulturpolitiske prioriteringer. Målet må være, at de kulturelle prioriteringer skal kunne spejle og møde medborgernes forskellige erfaringer, kundskaber og perspektiver. Det indebærer helt nye måder at tænke på omkring faktorer som repertoire, publikums- og formidlingsarbejde, rekruttering, og så videre.

På konferencen vil du komme til at møde nogle af de aktører og beslutningstagere, som ud fra forskellige udgangspunkter og erfaringer har søgt at lære sig kunsten at inkludere - at forholde sig aktivt til mulighederne og potentialerne såvel som udfordringerne i et kulturelt mangfoldigt Danmark.

Tidligere CKI-arrangementer

Center for Kunst & Interkultur har i løbet af 2009 arrangeret disse tre seminarer:

- **'Kunst og interkultur - next practice'** (19. januar 2009)

Heldagsseminar på Copenhagen Business School om strategier i kulturektoren på det interkulturelle felt. Seminaret var velbesøgt og blev samtidig startskud for CKIs virke som center.

- **'Vidensdage om kunst og interkultur'** (maj 2009)

To dage på Københavns Bymuseum om sprogbrug, erfaringsopsamling, netværk og overblik over feltet.

- **'Musik og interkultur'** (29. oktober 2009)

Et heldagsseminar om musik, interkultur og kommunikation. Om hvordan der bygges nye broer mellem musikkens udøvende kunstnere, undervisere og publikum.